

III

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

99. PLENARNO ZASEDANJE 31. JANUARJA IN 1. FEBRUARJA 2013

Mnenje Odbora regij – Statut in financiranje evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij

(2013/C 62/15)

ODBOR REGIJ

- je prepričan, da lahko na podlagi tega predloga omogočimo razprave na evropski in nadnacionalni ravni ter oblikovanje evropskega javnega mnenja;
- se strinja, da mora biti pridobitev evropskega pravnega statusa pogojena s spoštovanjem visokih standardov glede upravljanja, odgovornosti in transparentnosti;
- odobrava, da se v uredbi upošteva tudi zastopanost na ravni regionalnih parlamentov, ne samo evropskih in nacionalnih, ko politične stranke in z njimi povezane fundacije pri Evropskem parlamentu vložijo zahtevek za registracijo kot evropska politična stranka ali fundacija;
- poziva Svet in Evropski parlament, naj ga vključita v preverjanje spoštovanja temeljnih vrednot EU;
- meni, da je predlagana razdelitev sredstev EU sprejemljiva, vendar predlaga, da se določi, da bi pri razdeljevanju sredstev upoštevali tudi število predstavnikov v OR;
- priporoča, da se omogoči uporaba sredstev EU tudi za referendumске kampanje ali za državljanske pobude na ravni EU.

Poročevalec	István SÉRTŐ-RADICS (HU/ALDE), župan mesta Uszka
Referenčni dokument	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij COM(2012) 499 final - 2012/0237 (COD)

Mnenje Odbora regij – Statut in financiranje evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij, ki ga je Evropska komisija objavila 12. septembra 2012. Ta predlog nadomešča in razveljavlja Uredbo št. 2004/2003/ES, ki je do zdaj urejala politične stranke in fundacije;

2. namerava prispevati k zakonodajnemu predlogu, saj so njegovi člani izbrani na podlagi pripadnosti političnim strankam, s čimer bi lahko med drugim dosegli, da se na lokalni in regionalni ravni usmeri večja pozornost na politične odločitve na evropski ravni in sodelovanje članov OR pri oblikovanju teh odločitev;

3. poudarja svojo pripravljenost k širjenju ideje o državljanstvu EU ⁽¹⁾ in podpira izobraževanje o državljanstvu EU ⁽²⁾, kar je nedavno podrobno opisal v več svojih mnenjih;

4. zlasti ponavlja svojo zavezanost k spodbujanju državljanstva EU in pravic, ki iz tega izhajajo, vključno z volilno pravico. Dejavnosti OR v okviru evropskega leta državljanov 2013 bodo osredotočene na to temo ⁽³⁾;

5. poudarja, da mora biti prispevek državljanstva EU spodbujanje nastajanja evropske demokracije z vključitvijo državljanov v proces evropskega povezovanja. Napredek evropske predstavniške demokracije je torej v interesu državljanov EU. V evropskem zakonodajnem procesu imajo evropske politične stranke in fundacije, ki resnično predstavljajo nadnacionalni vidik, ključno vlogo pri upoštevanju glasu državljanov na evropski ravni;

6. je prepričan, da lahko na podlagi tega predloga omogočimo razprave na evropski in nadnacionalni ravni ter oblikovanje evropskega javnega mnenja, poleg tega pa bi lahko s tem povečali zanimanje državljanov za evropske volitve in njihovo večjo udeležbo na slednjih, okrepili pa bi tudi demokratično legitimnost Evropske unije;

7. podpira splošne cilje te uredbe, namreč da bi povečali vidnost, priznanje, učinkovitost, preglednost ter odgovornost evropskih političnih strank in fundacij;

8. meni, da je absolutno nujno izboljšati povezanost evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij in da ima lahko ena evropska politična stranka samo eno politično fundacijo, ki je z njo formalno povezana.

ODBOR REGIJ

Registracija in preverjanje

9. meni, da bi bilo oblikovanje enotnega evropskega pravnega statuta, ki evropskim političnim strankam in evropskim političnim fundacijam omogoča, da se kot take registrirajo in prejmejo pravni status na podlagi zakonodaje EU, s čimer niso več predmet raznolikosti nacionalnih pravnih oblik, ki so dotlej za njih veljale, pomemben korak v smeri politične združitve Evrope; vendar opozarja, da bo predloženi osnutek izpolnil to nalogo le, če ga bodo države članice ustrezno izvajale;

10. poudarja, da so bile pri pripravi okvira, ki ga predlaga Komisija za evropski statut, upoštevane izkušnje z delovanjem strank, zvez in fundacij, registriranih na nacionalni ravni, ki obstajajo in so splošno priznane, vendar ima sedanji predlog določene omejitve (zlasti glede neodvisnega evropskega pravnega statusa), kar pomeni, da izkušnje evropskih političnih strank od leta 2004 niso bile v celoti upoštevane pri pripravi novega statuta;

11. poudarja, da je oblikovanje pravega evropskega pravnega statusa ključnega pomena za evropske politične stranke in evropske politične fundacije, ki so z njimi povezane, saj jim omogoča ustanavljanje sedeža v katerikoli državi članici pod enakimi pogoji, na podlagi njihovih značilnosti in njihove politične identitete;

12. zato poudarja, da mora evropski pravni statut, ki ga uvaja ta uredba, upoštevati nacionalne zakonodaje. Poleg tega pa evropskim institucijam predlaga, naj razmislijo o pripravi celovitega evropskega pravnega statuta;

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

⁽²⁾ CdR 120/2005.

⁽³⁾ R/CdR 1030/2012, točka 7.

13. se strinja, da mora biti pridobitev evropskega pravnega statusa pogojena s spoštovanjem visokih standardov glede upravljanja, odgovornosti in transparentnosti;

14. meni, da gre za pomemben korak, da je med številnimi posebnimi pogoji in zahtevami za podelitev in – še bolj – ohranitev evropskega pravnega statusa tudi spoštovanje vrednot, na katerih temelji EU. To je bil do zdaj eden od pristopnih pogojev k EU za države kandidatke, zdaj pa ta uredba temeljne vrednote EU postavlja kot pogoj, ki se ga lahko in mora preverjati v okviru političnega spremljanja;

15. odobrava, da se v uredbi upošteva tudi zastopanost na ravni regionalnih parlamentov, ne samo evropskih in nacionalnih, ko politične stranke in z njimi povezane fundacije pri Evropskem parlamentu vložijo zahtevek za registracijo kot evropska politična stranka ali fundacija. Kljub vsemu pa je treba glede na razlike v strukturi med posameznimi državami članicami razjasniti naravo vmesne politične ravni (dežela, regija, grofija, departma ali provinca);

16. se strinja, da Evropski parlament vsako leto preverja, če evropske politične stranke in evropske politične fundacije spoštujejo pogoje in zahteve, opredeljene v tej uredbi, in da na zahtevo preveri, ali stranka ali fundacija spoštuje vrednote, na katerih temelji Evropska unija;

17. poziva Svet in Evropski parlament, naj ga vključita v preverjanje spoštovanja temeljnih vrednot EU;

18. priporoča, da bi ga bilo treba vsekakor obvezno vključiti v primeru preverjanja stranke, ki je zastopana tudi v OR.

ODBOR REGIJ

Financiranje

19. ponavlja, da je v mnenju o večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2013 ⁽⁴⁾ vztrajal, da je treba nameniti zadostna sredstva za sodelovanje javnosti pri ukrepih za spodbujanje temeljnih pravic in demokracije ter izgradnjo državljanstva EU. Resnično nadnacionalne evropske politične stranke in z njimi povezane evropske politične fundacije so ključne za izražanje mnenja državljanov na evropski ravni, saj premoščajo vrzeli med nacionalnimi politikami in politikami na ravni Unije;

20. ugotavlja, da so v predlogu Komisije predstavljena posebna merila za podelitev pravnega statusa in posebna merila v zvezi z upravičenostjo do financiranja;

21. se strinja, da se sredstva EU, ki so namenjena evropskim političnim strankam in evropskim političnim fundacijam, še naprej zagotavljajo iz proračuna Evropskega parlamenta;

22. se strinja, da je priznanje statusa evropske politične stranke ali evropske politične fundacije – ter upoštevanja s tem povezanih pogojev in zahtev – pogoj za upravičenost do financiranja iz proračuna EU;

23. meni, da je predlagana razdelitev sredstev EU (15 % se razdeli na enake dele, 85 % pa strankam glede na njihovo število evropskih poslancev) sprejemljiva, vendar predlaga, da se določi, da bi pri razdeljevanju sredstev upoštevali tudi število predstavnikov v OR;

24. pozdravlja dejstvo, da ta predlog povišuje raven dovoljenih donacij na leto in po posameznem donatorju (fizični ali pravni osebi) s sedanjih 12 000 EUR na največ 25 000 EUR, s čimer bi se spodbudila zmožnost političnih strank in fundacij, da ustvarijo lastna sredstva;

25. se strinja z načelom in prakso, da se sredstva EU ne smejo porabiti za neposredno ali posredno financiranje nacionalnih, regionalnih ali lokalnih volitev ali drugih političnih strank, zlasti nacionalnih političnih strank ali kandidatov, saj bi bilo to v nasprotju z nadnacionalnim duhom predloga;

26. po drugi strani ni proti temu, da evropske politične stranke ali evropske politične fundacije z lastnimi sredstvi financirajo kandidate na nacionalnih, regionalnih ali lokalnih volitvah v imenu politične "sorodnosti";

27. razume, zakaj je cilj predloga prepovedati tudi uporabo sredstev EU za financiranje nacionalnih, regionalnih ali lokalnih referendumskih kampanj (na primer v zvezi s spreminjanjem Pogodbe), vendar priporoča, da se omogoči uporaba sredstev EU tudi za referendumske kampanje ali za državljanske pobude na ravni EU.

ODBOR REGIJ

Delovanje v praksi ter lokalni in regionalni vidiki

28. je prepričan, da bodo evropske politične stranke v okviru svojega delovanja vse bolj zmožne izražati in predstavljati voljo državljanov v zvezi z izvoljenimi predstavniki in drugimi predstavniškimi funkcijami na ravni EU ter ustvariti bolj neposredno povezavo med evropsko ter lokalno in regionalno politično ravno;

29. poudarja, da je treba državljanom EU zagotoviti poln dostop do informacij, saj je to predpogoj za njihovo aktivno politično udeležbo, in poziva svoje člane, naj sprejmejo potrebne ukrepe, da bodo države članice zagotovile dostop do informacij ⁽⁵⁾. Tudi obstoj resnično nadnacionalnih evropskih političnih strank ima pri tem pomembno vlogo;

⁽⁴⁾ CdR 283/2011.

⁽⁵⁾ CdR 170/2010, točka 17. Glej tudi CdR 355/2010, točka 37.

30. se strinja, da bi lahko obstoj resnično nadnacionalnih evropskih političnih strank privedel do tega, da bi imeli na lokalnih in regionalnih volitvah kandidate evropskih političnih strank namesto nacionalnih ali regionalnih strank, s čimer bi še poudarili neposredno povezavo med politiko na evropski ravni ter politiko na lokalni in regionalni ravni;

31. podpira politično voljo, da bi evropski pravni statut in predpisi v zvezi s financiranjem začeli veljati še veliko pred volitvami v Evropski parlament leta 2014 in da bi veljali tudi za financiranje, ki ga evropske politične stranke in evropske politične fundacije namenjajo za kampanje, ki se v zvezi z evropskimi državljanskimi pobudami vodijo na lokalni oz. regionalni ravni.

ODBOR REGIJ

Subsidiarnost, sorazmernost in boljša priprava zakonodaje

32. meni, da se lahko potrdi, da je predlog v skladu z načelom subsidiarnosti, saj je možno predpise v zvezi z evropskim pravnim statutom in financiranjem evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij določiti samo na ravni EU;

33. ugotavlja, da bi večravska struktura novega demokratičnega sistema v EU lahko v praksi pomenila, da bi OR sodeloval pri preverjanju, če evropske politične stranke in evropske politične fundacije spoštujejo temeljne vrednote EU;

34. meni, da je predlog na splošno v skladu z načelom sorazmernosti, saj ne določa več, kot je potrebno za doseg ciljev na ravni EU;

35. meni, da je cilj predloga uvedba nove evropske pravne oblike za obe vrsti subjektov (stranke in fundacije) protisloven, saj bi tako stranke kot fundacije v praksi večinoma še naprej delovale na podlagi pravne oblike, ki je priznana v pravnem redu države članice, v kateri imajo sedež;

36. izraža obžalovanje, da v zvezi s predlogom ni bila opravljena ocena učinka;

37. ugotavlja, da se je Komisija posvetovala z zainteresiranimi stranmi in rezultate tega posvetovanja vključila v ta predlog, vendar ni jasno, ali so bili v ta posvetovanja vključeni tudi lokalni in regionalni organi;

38. poziva Evropski parlament, naj ga vključi v oceno evropskega pravnega statuta in sistema financiranja, ki naj bi potekala v tretjem letu po naslednjih volitvah v Evropski parlament.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Člen 2(5)

Opredelitev pojmov

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
„regionalni parlament“ ali „regionalna skupščina“ pomeni organ, katerega člani so nosilci volilnega mandata v organih regionalne skupnosti ali so politično odgovorni izvoljeni skupščini;	„regionalni parlament“ ali „regionalna skupščina“ pomeni organ <u>na vmesni ravni med občino in državo</u> , katerega člani so nosilci volilnega mandata v organih regionalne skupnosti ali so politično odgovorni izvoljeni skupščini <u>na podnacionalni ravni</u> ;

Obrazložitev

Vmesna politična raven se po državah članicah razlikuje in ne gre povsod za regionalne parlamente ali za regionalne skupščine. Glede na razlike v strukturi med posameznimi državami članicami je treba razjasniti naravo vmesne politične ravni (dežela, regija, grofija, departma ali provinca). Izraz "vmesna raven", ki se zgoraj predlaga, je bolj splošen in omogoča enako razlago v vseh državah članicah, hkrati pa se jasno razlikuje od volilnega mandata na občinski ravni.

Predlog spremembe 2

Člen 7(2)

Preverjanje registracije

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Evropski parlament na zahtevo ene četrtnine svojih poslancev, ki zastopajo vsaj tri politične skupine v Evropskem parlamentu, z večino svojih poslancev odloči, ali evropska politična stranka še vedno izpolnjuje pogoj iz člena 3(1)(c) oziroma ali evropska politična fundacija še vedno izpolnjuje pogoj iz člena 3(2)(c).	Evropski parlament na zahtevo ene četrtnine svojih poslancev, ki zastopajo vsaj tri politične skupine v Evropskem parlamentu, z večino svojih poslancev odloči, ali evropska politična stranka še vedno izpolnjuje pogoj iz člena 3(1)(c) oziroma ali evropska politična fundacija še vedno izpolnjuje pogoj iz člena 3(2)(c).

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Preden Evropski parlament sprejme takšno odločitev, zasliši predstavnike evropske politične stranke ali evropske politične fundacije in zaprosi odbor neodvisnih uglednih oseb, da v razumnem roku pripravi mnenje o zadevi.</p> <p>Navedeni odbor sestavljajo trije člani, pri čemer Evropski parlament, Svet in Komisija imenujejo po enega člana v šestih mesecih od zaključka prvega zasedanja Evropskega parlamenta po volitvah v Evropski parlament. Sekretariat in finančna sredstva za odbor zagotovi Evropski parlament.</p>	<p>Preden Evropski parlament sprejme takšno odločitev, zasliši predstavnike evropske politične stranke ali evropske politične fundacije in zaprosi odbor neodvisnih uglednih oseb, da v razumnem roku pripravi mnenje o zadevi. <u>V ta proces je vključen tudi Odbor regij vsaj v primerih, ko gre za preverjanje evropske politične stranke, ki je zastopana v Odboru regij.</u></p> <p>Navedeni odbor sestavljajo trije člani, pri čemer Evropski parlament, Svet in Komisija imenujejo po enega člana v šestih mesecih od zaključka prvega zasedanja Evropskega parlamenta po volitvah v Evropski parlament. Sekretariat in finančna sredstva za odbor zagotovi Evropski parlament.</p>

Obrazložitev

Regionalni vidik je ravno tako eden od pogojev za registracijo, zato je smiselno, da ima Odbor regij vlogo pri preverjanju spoštovanja temeljnih vrednot EU, vsaj v primerih, ko je stranka zastopana tudi v OR.

Predlog spremembe 3

Člen 18(4)

Prepoved financiranja

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>(4) <u>Ta prepoved financiranja ne velja za podporo evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij kampanjam v zvezi z državljanskimi pobudami na ravni EU.</u></p>

Obrazložitev

Potreba po prisotnosti in komunikaciji z državljani EU je za evropske politične stranke in evropske politične fundacije pomembna ne samo v času kampanj za volitve v Evropski parlament, temveč tudi v zvezi s spodbujanjem evropskih vrednot, na primer v okviru državljanskih pobud na ravni EU.

V Bruslju, 31. januarja 2013

*Predsednik
Odbora regij*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO